

Tekst: DirkJan Dekker

Foto's: Kirsten en DirkJan Dekker

De wierenlocatie

Deze ligt ten oosten van de havenmond van Stavenisse, Tholen, aan de Oosterschelde.

Bij vlag 1: Een parkeerplaats aan het einde van de Veerweg.

Bij vlag 2: Een strandje met een ondiepe poel met veel wieren, bij Paal 70.

Het was op maandag 14 oktober 2019 laag water (-119 cm) om 10:44 uur, de excursie begon om 10:00 uur en duurde tot ongeveer 12:30 uur.

Het was bewolkt weer met een matige oosten wind bij een temperatuur van 19°C.

Langs de strekdam lag een ondiepe poel van helder water met veel Iriserend kraakbeenwier, Iers mos, Stippeltjeswier en Gaffelwier.

De strekdam is opgebouwd met basaltblokken, aan de waterkant geheel bedekt met oesters. Verder de dam op ligt Vilvoortse steen met veel Klein geleiwier.

Langs de overgang van basaltblokken naar Vilvoortse steen staan oude Perkoenpaaltjes, met op de kop veel korstmossen.

We hadden drie gasten, de twee natuurouders Digna en Piet uit Tholen, en Pai uit Rotterdam die fotografie met een zogenaamde cyanotechniek aan het beoefenen was om wieren af te beelden. Hij wilde weten wat wieren waren en waar ze te vinden zouden zijn.

Pai vertelt hier over de cyanotechniek

Een voorbeeld van een afdruk van een wier.
De techniek is uitgevonden door Sir John Herschell.
Anna Atkins (1799-1871) heeft het eerste fotoboek met deze techniek over wieren gemaakt:
British Algae, Cyanotype Impression

Dankzij het heldere ondiepe water kon makkelijk gezocht worden naar roodwieren die bij laag water het milieu "onder water" prefereerden.

Paardeanemonen, zittend op stenen, kunnen heel goed tegen droogvallen. Ze trekken dan de tentakels geheel in. Er blijft een donkerrood glanzend zacht balletje over

Wat gebeurt er als je een steen waarop een Paardeanemoon onderdompelt?

Het duurde wel een paar minuten, maar de tentakels werden tenslotte uitgespreid

De basaltblokken langs de poel zijn geheel bedekt met oesters. Onder de stenen is van alles te vinden, zoals een Kleine slangster. Dit was wel een heel kleintje, 2 cm.

Gevonden wieren

Iriserend kraakbeenwier (*Chondria coerulescens*, 10 cm), roodwier

Idem, wat uitvergroot

Idem, wat takjes.
De zijtakjes zijn ingesnoerd aan de basis.
De top van takjes is rond

Idem, met delen van twee takjes.
De witte knopjes zijn rondom aanwezig, en
kunnen uitgroeien tot zijtakjes.
Op de dikkere delen zijn kleine ovale figuren te
zien. Deze zijn onder water iriserend

Gaffelwier (*Dictyota dichotoma*, 12 cm),
bruinwier

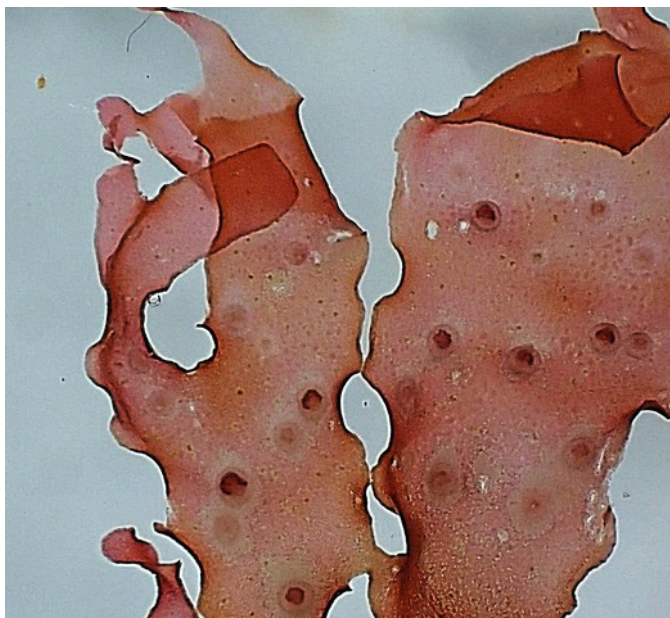
Klein geleiwier (*Gelidium pusillum*, 2 cm, met
veel kiezelwieren), roodwier.

Als kussentjes te vinden tussen de Vilvoordse
stenen op de dijk, halverwege tussen laag en
hoog water.

Lijkt erg veel op Puntig korstmoswier. Deze
vormt ook kussentjes op hetzelfde niveau,
maar bevat geen kleine blaadjes en heeft veel
korte puntige eindtakjes

Stippeltjeswier (*Nithophyllum punctatum*, 20 cm), roodwier

Stippeltjeswier, detail.

De donkerrode stippels zijn voortplantingsorganen en duiden op een vrouwelijke plant.

Mannelijke planten hebben bleke ovale stippels op een rijtje

Vlak geleiwier (*Gelidium vagum*, 3 cm), roodwier.

Vormt kussens van zo'n 15 cm in de poel

Slijmerige drakentong (*Grateloupia turuturu*, 20 cm), roodwier

lers mos (*Chondrus crispus*, 4 cm), roodwier. Een kroezig exemplaar, specifiek voor ondiepe poelen. In dieper water wordt het wier minder gedrongen.

Lijkt op Kernwier, maar er zijn verschillen.

Kenmerken:

- Kleur: donkerrood, roodbruin. Jongere plantdelen iriserend
- Voelt aan: zacht, dun, glad, vlak.
- Wanneer vruchtbaar: vormt ovale orgaantjes als bobbels in blaadjes aan de top.

Plaatje van Kernwier (*Mastocarpus stellatus*, A: 7 cm, B: 1,5 cm), roodwier.

Komt in hetzelfde milieu voor als lers mos.

Kenmerken:

- Kleur: donkerrood richting zwart,
- Voelt aan: ruw, stevige hoofdtakjes vormen gootjes
- Wanneer vruchtbaar: vormt druifachtige orgaantjes met een kort steeltje.

Perkoenpaaltjes

Deze bepalen ook het beeld van oude zeedijken. Het korstmos *Verborgens schotelkorst* (*Lecanora dispersa*) volgt de jaarringen van het paaltje.

